

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/38994
6K 79

Sayı : 19809844-610- 313020
Konu : 7/38994 Esas Sayılı Soru Önergesi

17/05/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11/01/2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.763016 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Prof. Dr. Kamil Okyay SINDIR'a ait 7/38994 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak Bakanlığımız birimleri ve Gelir İdaresi Başkanlığından alınan bilgiler ekte yer almaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Lütfi ELVAN
Hazine ve Maliye Bakanı

Ek: 7/38994 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

İzmir Milletvekili Sayın Prof. Dr. Kamil Okyay SINDİR'a Ait
7/38994 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Haine ve Maliye Bakanlığı Birimleri ile
Gelir İdaresi Başkanlığından Temin Edilen Bilgilerin Yer Aldığı Cevap Metni

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37'nci maddesinde, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtildikten sonra, ticari kazancın, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve Gelir Vergisi Kanununda yazılı gerçek (Bilanço veya işletme hesabı esası) veya basit usullere göre tespit edileceği hükme bağlanmıştır.

Vergi mevzuatımızda, basit usulde vergilendirme kapsamında bulunan esnaf ve sanatkâra gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden farklı bir takım kolaylıklar sağlanmıştır. Bu çerçevede, basit usulde vergilendirilen mükelleflerin teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden istisna olup, vergi tevkifatı yapma, muhtasar beyanname verme, geçici vergi beyannamesi verme ve geçici vergi ödeme yükümlülükleri bulunmamaktadır. Ayrıca, ticari kazançlarına yıllık belirli tutarda indirimler (2021 yılı için; 14.000 TL) uygulanmaktadır. Ayrıca, bu mükellefler vergiye uyumlu mükelleflere sağlanan %5 oranındaki vergi indiriminden ve ilk defa işe başlayan 29 yaşını doldurmamış olanlar üç yıl boyunca (75.000 TL'lik) genç girişimci kazanç istisnasından faydalanabilmektedirler.

Diğer taraftan, 24/03/2020 tarihli ve 31078 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde, Koronavirüs (Covid-19) salgınından ve bu kapsamda alınan tedbirlerden doğrudan etkilenen mükelleflerin 213 sayılı Kanunun mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiş olup, bu Tebliğ ile mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen mükelleflerin Tebliğde belirtilen vergi ödevleri ertelenmiştir.

Ayrıca, muhtelif tarihlerde yayımlanan sirkülerler ile mükelleflerin beyanname ve bildirim verme, vergi ödeme başta olmak üzere bazı vergisel yükümlülüklerinin süreleri uzatılmıştır.

Öte yandan, bazı kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına yönelik düzenlemeler içeren 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile kesinleşmiş asıl alacakların tutarlarında herhangi bir indirim yapılmadan ve asıl alacaklara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve faiz gibi fer'i alacaklar enflasyon oranında (Yİ-ÜFE) güncellenerek borçlar yeniden hesaplanmış, yapılandırılan borçların ödenmesi şartıyla, bu borçlara ilişkin vergi cezaları ile gecikme faizleri, gecikme zamları ve faiz gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilmiştir.

Diğer taraftan, 25/01/2021 tarihli ve 31375 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 524 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde Koronavirüs salgınına ilişkin olarak İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine tamamen ara verilmesine/faaliyetlerinin tamamen durdurulmasına karar verilen iş yerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin 213 sayılı Kanunun mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılması hakkında açıklamalar yapılmıştır. Söz konusu Genel Tebliğ ile bahse konu mükelleflerin mücbir sebep halinin 01/12/2020 tarihinde (bu tarih dâhil) başlayıp, alınan karar kapsamında faaliyetlerine tekrar başlamaları uygun görülen tarihe kadar devam etmesine ve mücbir

sebeup dönemine ilişkin olarak belirlenen vergisel yükümlölüklerinin ertelenmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Türkiye genelinde Covid-19 nedeniyle zarar gören esnaf ve sanatkârların Hazine faiz destekli kredi borçlarının ertelenmesi için ise üç Cumhurbaşkanlığı Kararı istihsal edilmiştir. Bu kapsamda ilk Kararla 1 Nisan-30 Haziran 2020 tarihleri arasında vadesi gelen Hazine faiz indirimli kredilerin geri ödemeleri faizsiz olarak 3 ay süreyle ertelenmiş olup ikinci Kararla 1 Temmuz-30 Eylül 2020 tarihleri arasında vadesi dolan kredi taksitleri, taksit sayısı değişmeksizin kalan vadeye yayılmak üzere ertelenmiştir. Diğer taraftan çıkarılan üçüncü bir Kararla 01 Ocak 2021- 30 Haziran 2021 tarihleri arasında vadesi dolan kredi taksitleri, taksit sayısı değişmeksizin kalan vadeye yayılmak üzere ertelenmiş olup süreç devam etmektedir.

Tarımsal üreticilere ise 02/01/2020 tarihli ve 2015 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararında belirlenen esaslar çerçevesinde Ziraat Bankası A.Ş. (Banka) ve Tarım Kredi Kooperatifleri (TKK) tarafından düşük faizli yatırım ve işletme kredisi kullanılmaktadır. Söz konusu Kararla doğal afetlerden etkilenen üreticilerin kredilerinin ertelenmesine ilişkin sistemde değişikliğe gidilmiş; Karar'ın 3'üncü maddesi uyarınca, üreticilerin krediye konu ürünlerinin/varlıklarının 25/03/2020 tarihli ve 2020/4 sayılı Tebliğ'de tanımlanan doğal afetlerden etkilendiğinin tespit edilmesi halinde, Karar'da yer alan esas ve usuller kapsamında kalmak kaydıyla Banka ve TKK'nın inisiyatifi ile ertelenmesinin veya taksitlendirilmesinin önü açılmıştır.

Ayrıca Covid-19 salgını sebebiyle, 01 Mayıs 2020 – 30 Haziran 2020 tarihleri arasında vadesi gelecek Hazine faiz indirimli kredilerin geri ödemeleri 30/04/2020 tarih ve 31114 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2481 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca 6 ay süreyle faizsiz olarak ertelenmiştir.

Bunlara ilaveten, 22/04/2021 tarihinde yürürlüğe giren 7316 sayılı Kanunla Tarım Kredi Kooperatiflerinden kredi kullanmış olan ve kullandıkları krediler 2020 yılı sonu itibariyle tasfiye olunacak alacaklar hesabına aktarılmış olan tarımsal üreticilerin borçlarına yeniden yapılandırma imkânı sağlanmış olup 08/03/2017 tarihinde yürürlüğe giren 6824 sayılı Kanun ve 22.02.2019 tarihinde yürürlüğe giren 7166 sayılı Kanun ile kredi borçları yeniden yapılandırılarak 5 taksitte ödenmesi sağlanan tarımsal üreticilerin ödemeleri de devam etmektedir.

Öte yandan, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 12/03/2021 tarihinde kamuoyuna açıklanan Ekonomi Reform Paketi kapsamında, geliri düşük olan küçük esnafa vergi muafiyeti sağlanması yönünde karar alınmış, bu çerçevede hazırlanan Eylem Planı takvime bağlanmış ve kamuoyuna ilan edilmiştir.

Bunun yanında, 7318 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 15'inci maddesiyle, 7226 sayılı Kanuna eklenen Geçici Madde ile Covid-19 salgın hastalığıyla mücadele kapsamında ülke genelinde uygulanan kısıtlamalar dikkate alınarak hak kayıplarının önlenmesi amacıyla, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamına giren kamu idarelerinin kamu hukukundan veya özel hukuktan doğan alacakları hakkında, 30/4/2021 ila 31/5/2021 (bu tarihler dahil) tarihleri arasında icra ve iflas takibi başlatılamayacağı yönünde düzenleme yapılmıştır.

1963 yılından bu yana vergi hukukumuzda yer alan uzlaşma müessesesi, hukukun çizdiği sınırlar içerisinde, sektörel incelemeler neticesinde benzer durumda olan bütün mükelleflere eşit şekilde uygulanmakta olup, uzlaşma komisyonlarının tahakkuk etmiş vergi borcunu indirmek ya da sıfırlamak gibi bir yetkisi bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, vergi mevzuatımızda bazı özel durumlar için (tabii afetler, muzır hayvan ve haşerat istilasası...) getirilen terkin düzenlemeleri, yapılandırma kanunları ve bazı küçük tutarlı alacakların tahsilinden vazgeçilmesine yönelik geçici düzenlemeler dışında, vergi asıl ve fer'ilerinin kayıtsız şartsız silinmesine ilişkin herhangi bir yasal yetki olmadığı gibi böyle bir uygulama da vuku bulmamıştır.